

**You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Pielgrzym - duszpasterz - profesor. Ks. Jan Górecki (1944-2017)

Author: Damian Bednarski

Citation style: Bednarski Damian. (2019). Pielgrzym - duszpasterz - profesor. Ks. Jan Górecki (1944-2017). „Kościół w Polsce. Dzieje i Kultura” T. 17 (2018), s. 455-466

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

KS. DAMIAN BEDNARSKI

**PIELGRZYM – DUSZPASTERZ – PROFESOR
KS. JAN GÓRECKI (1944-2017)**

„Dziś, w dniu twego pogrzebu, Kościół zaświadcza – byłeś sługą dobrym i wiernym” – tymi słowami żegnał ks. prof. dr. hab. Jana Góreckiego metropolita katowicki abp Wiktor Skworec. Pogrzeb śląskiego historyka Kościoła odbył się 6 maja 2017 roku w kościele sanktuaryjnym w Piekarach Śląskich.

Ks. Jan Górecki urodził się 17 lipca 1944 roku jako drugi z trzech synów Feliksa i Marii z d. Skutnik. Była to rodzina górnicza. Ochrzczony został 23 lipca 1944 w kościele Imienia Najświętszej Maryi Panny i Świętego Bartłomieja w Piekarach Śląskich. W 1951 rozpoczął naukę w Szkole Podstawowej nr 6 w Piekarach Śląskich. Następnie, w latach 1958-1962, kontynuował edukację w Liceum Ogólnokształcącym w Radzionkowie. W czerwcu 1962 roku, po złożeniu egzaminu dojrzałości, złożył podanie o przyjęcie do Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie. Studia filozoficzno-teologiczne odbył w latach 1962-1968. Jako alumn seminarium duchownego uczestniczył w uroczystych obchodach Millenium Chrztu Polski. Święceń diakonatu udzielił mu 4 czerwca 1967 roku w Krakowie bp Juliusz Bieniek, sufragan katowicki. Święcenia kapłańskie otrzymał z rąk bp. Herberta Bednorza 2 czerwca 1968 roku w katowickiej katedrze Chrystusa Króla. Po wakacyjnym zastępstwie w rodzinnej parafii Imienia Najświętszej Maryi Panny i Świętego Bartłomieja w Piekarach Śląskich pełnił posługę wikariusza w parafiach: Świętego Wojciecha w Mikołowie (1968-1971), Świętej Jadwigi Śląskiej w Katowicach – Szopienicach (1971-1974), Świętego Jana Chrzciciela w Tychach (1974-1977), Świętych Apostołów Filipa i Jakuba w Żorach (1977-1981), Świętej Marii Magdaleny w Cieszynie (1981; obecnie diecezja bielsko-żywiecka) oraz Świętego Jerzego w Dębieńsku (1981-1983). Posługując w tych parafiach pracował przede wszystkim jako katecheta dzieci i młodzieży wielu szkół podstawowych, zawodowych, średnich i policealnych. Przez 15 lat był także duszpasterzem niewidomych i głuchoniemych we wspomnianych parafiach, będących zarazem ośrodkami duszpasterstwa specjalnego w diecezji katowickiej. We wrześniu 1983 roku został mianowany wikariuszem-ekonomem, a w październiku tegoż roku proboszczem parafii Świętego Pawła Apostoła w Rudzie Śląskiej – Nowym Bytomiu. Tę funkcję sprawował aż do 2001 roku, dbając

z zaangażowaniem o sferę duchową powierzonych sobie wiernych i sferę materialną związaną z obiektami kościelnymi. Jednym z jego dzieł było uruchomienie sieci wsparcia dla biednych, samotnych, opuszczonych, starszych, ale również dotkniętych patologią mieszkańców Nowego Bytomia. Stworzył parafialną jadłodajnię im św. Zyty. W czasie jego proboszczowania parafia prowadziła ożywioną działalność kulturalną (koncerty organowe, występy zespołów śpiewaczych, koncerty chórów kościelnych). Angażował się także jako kapelan Klubu Inteligencji Katolickiej w Rudzie Śląskiej oraz asystent kościelny kwartalnika „Sekty i Fakty”. W 1999 roku, z mianowania abp. Damiana Zimonia, został członkiem Komisji Historycznej w procesie beatyfikacyjnym Sługi Bożej S. Marii Dulcissimy Hoffmann. Był ponadto duszpasterzem ludzi w podeszłym wieku w archidiecezji katowickiej, dziekanem dekanatu Ruda Śląska, a następnie ojcem duchownym w tymże dekanacie (dwie kadencje).

Pracę duszpasterską łączył z formacją intelektualną. W latach 1973-1977 odbył zaoczne studia w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Uwieńczył je obroną pracy magisterskiej pt. *Elementy religijne w twórczości Karola Miarki*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Andrzeja Zuberbiera. Po uzyskaniu licencjatu kanonicznego podjął studia doktoranckie. Kontynuował współpracę z ks. prof. Zuberbierem i pod jego okiem napisał i 18 stycznia 1993 roku obronił pracę doktorską zatytułowaną *Pielgrzymki na Górnym Śląsku w latach 1869-1914 na podstawie „Katolika”*. Recenzentami dysertacji byli: ks. prof. dr hab. Alfons Skowronek (ATK) i prof. dr hab. Wojciech Świątkiewicz (Uniwersytet Śląski w Katowicach). Tytuł doktora teologii w zakresie nauk pastoralnych został mu nadany 25 lutego 1993 roku.

Po utworzeniu w 2001 roku w Katowicach Wydziału Teologicznego w ramach Uniwersytetu Śląskiego został oddelegowany do pracy naukowo-dydaktycznej. W konsekwencji powierzenia mu nowych obowiązków został zwolniony z urzędu proboszcza nowobytomskiej parafii i zamieszkał na terenie parafii Świętego Piusa X w Rudzie Śląskiej. Został zatrudniony na Wydziale Teologicznym na stanowisko adiunkta w Zakładzie Historii Kościoła na Śląsku. Prowadził wykłady i ćwiczenia z teologii pastoralnej, historii Kościoła powszechnego oraz historii Kościoła na Śląsku. Do jego obowiązków należało także prowadzenie wykładów monograficznych oraz seminarium naukowego. Na wniosek Rady Wydziału Uniwersytetu Śląskiego pełnił przez pewien czas funkcję kuratora Zakładu Filozofii Chrześcijańskiej. W 2002 roku rozpoczął przewód habilitacyjny na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego, który w marcu 2003 roku uwieńczył uzyskaniem stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk teologicznych w zakresie teologii pastoralnej. Tytuł rozprawy habilitacyjnej brzmiał: *Pielgrzymowanie Górnoślązków na Górę Świętej Anny w latach 1859-1914. Studium teologiczno-pastoralne*. Dnia 31 grudnia 2008 roku został mianowany profesorem nadzwyczajnym Uniwersytetu Śląskiego. Dnia 5 lipca 2012 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Bronisław Komorowski nadał ks. Janowi Góreckiemu tytuł profesora zwyczajnego nauk teologicznych. W kolejnych latach pracował w Zakładzie, a po zmianach strukturalnych w Katedrze Teologii Patrystycznej i Historii Kościoła Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego. Brał udział w licznych konferencjach i sympozjach naukowych, podczas których przedstawiał referaty związane z tematyką prowadzonych przez siebie badań. Był promotorem dwóch prac doktorskich, a także prawie 50 prac magisterskich i licencjackich.

Ks. Jan Górecki został laureatem licznych nagród i wyróżnień: „Głosu Zabrze i Rudy Śląskiej” dla najpopularniejszego rudzianina (1999); Śląskiej Nagrody im. Juliusza Ligionia (1994); nagrody „Hanysy 1997”; Nagrody Miasta Piekary Śląskie im. Wawrzyńca Hajdy – w dziedzinie kultury (2007); Nagrody Uniwersytetu Śląskiego: drugiego (2004) i pierwszego (2012) stopnia za działalność naukowo-badawczą. W 2012 roku uhonorowany został Medalem Komisji Edukacji Narodowej. W 2014 jego uczniowie doktoranci przygotowali i wręczyli mu księgę jubileuszową z okazji 70. rocznicy urodzin (*Pielgrzym – duszpasterz – profesor. Księga jubileuszowa dedykowana Księdzu Profesorowi Janowi Góreckiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. S. Durczok i M. Niesporek, Katowice 2014).

Pozostawił bogatą spuściznę naukową w postaci książek, monografii, oraz licznych artykułów naukowych i popularnonaukowych. Był autorem kilkudziesięciu publikacji zwartych, podejmujących tematykę ruchu pielgrzymkowego na Górnym Śląsku, historii parafii oraz poświęconych dziejom duszpasterstwa i pobożności. Interesował się również problemem kształtowania się wzorów śląskiej religijności na przestrzeni XIX i XX wieku. Swoje artykuły naukowe publikował w fachowych czasopismach: „Studia Pastoralne”, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne”, „Studia Piekarskie”. Jego teksty popularyzujące historię Kościoła i Śląska oraz zagadnienia pastoralne znalazły się w *Śląskim Kalendarzu „Z tej ziemi”* oraz lokalnej prasie. Zajmował się również zbieraniem anegdot związanych z życiem kościelnym i wydał drukiem trzy pozycje im poświęcone (*Anegdoty z koloratką*, Katowice 2003; *Dowcipy szafarzy całkiem zwyczajnych*, Bytom 2006 i *Okruchy humoru księżowskiego*, Katowice 2012).

Zmarł 3 maja 2017 w szpitalu w Rudzie Śląskiej – Bielszowicach. Ekspozycja odbyła się 5 maja w parafii św. Pawła w Nowym Bytomiu, a pogrzeb – 6 maja w bazylice piekarskiej. Obrzędem pogrzebowym przewodniczył i homilię wygłosił abp Wiktor Skworec. Metropolita katowicki, dziękując śp. ks. Góreckiemu za „kapłańską wierność i postawę cichego pracownika winnicy Pańskiej”, zwrócił uwagę na to, że swój testament zmarły zakończył słowami: „O mój Jezu, miłosierdzia”. W czasie pogrzebu głos zabrał także przedstawiciel franciszkanów z Góry Świętej Anny, który podziękował ks. Góreckiemu za jego bliskie i serdeczne związki z tym śląskim sanktuarium, któremu profesor poświęcił wiele miejsca w swoich opracowaniach naukowych. Ks. Jan Górecki spoczął na cmentarzu w rodzinnych Piekarach Śląskich.

BIBLIOGRAFIA KS. JANA GÓRECKIEGO

I. Druki zwarte

1. *Parafia św. Pawła w Nowym Bytomiu*, Ruda Śląska 1991, ss. 104.
2. *Pielgrzymki na Górnym Śląsku w latach 1869-1914*, Katowice 1994, ss. 223.
3. *Sanktuarium Boguckie*, folder, Katowice 1995, ss. 55.
4. *Pielgrzymka ślubowana z Tarnowskich Gór do Piekar*, Katowice 1997, ss. 14.
5. *Rudzkie Barbary*, Ruda Śląska 1998, ss. 93.
6. *Św. Florian, patron hutników*, Ruda Śląska 1999, ss. 31.
7. *Krzyże i kapliczki w pejzażu górnośląskim*, Katowice 1999, ss. 120.
8. *Nowy Bytom i jego mieszkańcy sprzed lat*, Ruda Śląska – Nowy Bytom, 2001, ss. 447.
9. *Pielgrzymowanie Górnoślązaków na Górę św. Anny w latach 1859-1914. Studium teologiczno-pastoralne*, Katowice 2002, ss. 328.
10. [red. z H. Olszar] *Górny Śląsk na przełomie wieków. Nadzieje i niepokoje. Świadkowie wiary*, Katowice – Piekary Śląskie 2002, ss. 236.
11. *Anegdoty z koloratką*, Katowice 2003, ss. 386.
12. *Pielgrzymi szlak na Górę Świętej Anny*, Katowice 2004, ss. 237.
13. [red.] *Matka Boża w ludzie Bożym*, Katowice 2004, ss. 332.
14. *Siedem wieków z Maryją. Z dziejów parafii Wniebowzięcia NMP w Zebrzydowicach*, Zebrzydowice 2005, ss. 235.
15. [red. z Z. Glaeser] *Pielgrzymowanie a integracja*, Opole 2005, ss. 255.
16. *Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego w Lipowcu na Śląsku Cieszyńskim. Studium historyczno-pastoralne*, Lipowiec 2006, ss. 313.
17. *Śląska służebnica cierpiącego Pana S.M. Dulcissima Hoffmann*, Katowice 2006, ss. 168.
18. *Dowcipy szafarzy całkiem zwyczajnych*, Bytom 2006, ss. 358.
19. *Z wdzięcznością i błaganiem u Matki Bożej Piekarskiej. Studium historyczno-pastoralne pielgrzymowania do Piekar Śląskich*, Katowice 2008, ss. 478.
20. [red. z B. Szczech] *Ks. Jan Bujara poeta w koloratce (1877-1939)*, Ruda Śląska 2009, ss. 82.
21. [red.] *Jan Paweł II pasterz i pielgrzym*, Katowice 2009, ss. 328.
22. *Ks. Biskup Juliusz Bieniek (1895-1978). Studium historyczno-pastoralne*, Katowice 2010, ss. 249.
23. *Sanktuarium Matki Sprawiedliwości i Miłości Społecznej w Piekarach Śląskich. Studium historyczno-pastoralne*, Katowice 2011, ss. 344.
24. *Okruchy humoru księżowskiego*, Katowice 2012, ss. 222.
25. *Ślązacy w Kahwarii Zebrzydowskiej. Studium pastoralno-historyczne podróży Ślązaków do Kahwarii Zebrzydowskiej*, Katowice 2013, ss. 356.
26. *Mikolowanie znani i nieznani*, Katowice 2014, ss. 404.

II. Artykuły:

1. *Treści religijne w twórczości Karola Miarki*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 15 (1982), s. 79-90.
2. *Jan Stefan Dworak – historyk z Nowego Bytomia*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 1988”, s. 159-161.
3. *Stefan Malczyk*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 1990”, s. 167-169.
4. *Górnoślązacy w Kalwarii Zebrzydowskiej*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 1991”, s. 175-176.
5. *Piekary jako miejsce pielgrzymkowe w XIX w.*, w: Ks. Jan A. Ficek, *Piekary Śląskie w XIX w.*, red. J. Wycisło, Katowice 1992, s. 161-177.
6. *Święty Mikołaj z Pierścica*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 1992”, s. 71-73.
7. *Pielgrzymki w tradycji górnośląskiej*, w: *Metropolia Katowicko-Górnośląska. Dziedzictwo historii wyzwolenia wobec przyszłości*, red. W. Świątkiewicz, J. Wycisło, Katowice 1994, s. 55-79.
8. *Rodzina w tradycji pielgrzymowania*, w: *W trosce o rodzinę*, red. W. Świątkiewicz, Katowice 1994, s. 72-93.
9. *Sanktuarium boguckie w tradycji pielgrzymkowej Górnego Śląska*, w: *Parafia Bogucicka. Tradycja i współczesność*, red. W. Świątkiewicz, J. Wycisło, Katowice 1994, s. 234-283.
10. *Przeżycia pasyjne na kalwarii piekarskiej*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 1994”, s. 123-134.
11. *Kult Matki Boskiej Boguckiej*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 1995”, s. 133-137.
12. *Pobożność pielgrzymkowa Górnoślązaków w nowo powstałej diecezji katowickiej*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 27/28 (1994-95), s. 397-415.
13. *Życie religijne i zwyczaje bielszowickich górników*, w: H. Buszmann, J. Górecki, A. Stania, B. Szwarcer, *Kopalnia Węgla Kamiennego Bielszowice w latach 1895-1996*, Katowice 1996, s. 13-37.
14. *Problematyka działań dobroczynnych Kościoła na przykładzie parafii św. Pawła w Nowym Bytomiu*, w: *Pojednanie i sprawiedliwość społeczna*, red. W. Świątkiewicz, J. Wycisło, Katowice 1996, s. 169-174.
15. *Dawne krzyże przydrożne na Górnym Śląsku*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 1996”, s. 123-127.
16. *Święto ogniowe w Żorach*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 1996”, s. 133-137.
17. *Caritas wartością uniwersalną*, w: *Trwale wartości w zmieniającym się społeczeństwie*, red. W. Świątkiewicz, Katowice 1997, s. 57-63.
18. *Pielgrzymki na Górnym Śląsku w latach 1869-1914*, „Niepodległość i Pamięć” 4 (1997), nr 2 (8), s. 139-159.

19. *Bractwo Różańca świętego w Boronowie*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 1997”, s. 332-334.
20. *Pielgrzymka ślubowana z Tarnowskich Gór do Piekar*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 1998”, s. 225-232.
21. *Symbolika religijna w przestrzeni Górnego Śląska*, w: *Religijne inspiracje kultury na Górnym Śląsku*, red. W. Świątkiewicz, J. Wycisło, Katowice 1999, s. 190-198.
22. *Ideowy program obrony języka polskiego i koncepcja władzy w ujęciu Karola Miarki*, w: *Władza jako służba społeczeństwa*, red. W. Świątkiewicz, J. Wycisło, Katowice 1999, s. 185-192.
23. *Zjawisko pielgrzymowania w Kościele koptyjskim*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 1999”, s. 236-238.
24. *Pielgrzymowanie mieszkańców ziemi gliwicko-toszeckiej*, „Rocznik Muzeum w Gliwicach” t. 15/2 (2000), s. 711-752.
25. *Matka Dąbrówka do Trójcy Przenajświętszej, karmelitanka bosa*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2001”, s. 73-76.
26. *Udział Górnślązaków w koronacji Matki Boskiej Kalwaryjskiej 15 sierpnia 1887 roku*, w: *W klimacie śląskiej humanistyki. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi doktorowi hab. Franciszkowi A. Markowi w pięćdziesięciolecie pracy dydaktycznej i naukowej*, red. J. Kwiatek, E. Sapia-Drewniak, Opole 2002, s. 93-100.
27. *Symbolika góry w pielgrzymowaniu*, w: *Górny Śląsk na przełomie wieków, Nadzieje i niepokoje. Świadkowie wiary*, red. J. Górecki, H. Olszar, Katowice – Piekary Śląskie 2002, s. 194-206.
28. *Udział Górnślązaków w obchodach 300-lecia istnienia Kalwarii Zebrzydowskiej*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2002”, s. 155-158.
29. *Ks. Ludwik Skowronek – życie i działalność*, w: *Stulecie „Drogi do nieba” ks. Ludwika Skowronka*, red. R. Pierskała, Opole 2003, s. 9-35.
30. *Ksiądz profesor dr hab. Andrzej Zuberbier, jakiego znałem*, w: *Ksiądz Andrzej Zuberbier jako dogmatyk. Materiały z sympozjum z 4 grudnia 2002 roku, w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie*, Warszawa 2003, s. 75-81.
31. *Dzieje pustelnictwa na Górze Świętej Anny*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2003”, s. 163-171.
32. *Ruch pielgrzymkowy do sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w Turzy Śląskiej*, w: *Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w Turzy Śląskiej (Materiały duszpasterskie, zeszyt 18)*, Katowice 2004, s. 55-73.
33. *Pielgrzymowanie Cieszyńiaków*, w: *Kształtowanie tożsamości religijnej i kulturowej na Śląsku Cieszyńskim w latach działalności Książęco-Biskupiego Wikariatu Generalnego Księstwa Cieszyńskiego (1770-1925)*, red. J. Budniak, K. Mozor, Cieszyn 2004, s. 139-166.

34. *Miejsca święte*, w: *Historyczne sanktuaria i miejsca pielgrzymkowe w województwie śląskim*, Katowice 2004, s. 4.
35. *Cmentarze, nagrobki*, w: *Monografia gminy i parafii Chełm Śląski*, red. J. Myszor, Chełm Śląski 2004, s. 271-274.
36. *Krzyże i kapliczki przydrożne*, w: *Monografia gminy i parafii Chełm Śląski*, red. J. Myszor, Chełm Śląski 2004, s. 274-281.
37. *Pielgrzymki*, w: *Monografia Gminy i parafii Chełm Śląski*, red. J. Myszor, Chełm Śląski 2004, s. 316-324.
38. *Pojęcie sanktuarium w religiach monoteistycznych*, w: *Matka Boża w Ludzie Bożym*, red. J. Górecki, Katowice 2005, s. 297-326.
39. *Nie(zwykła) czcicielka Najświętszej Maryi Panny ze Zgody*, w: *Matka Boża w Ludzie Bożym*, red. J. Górecki, Katowice 2005, s. 327-334.
40. *Ireniczno-integracyjny wymiar pielgrzymowania parafian boguckich do sanktuariów maryjnych na przełomie XIX i XX wieku*, w: *Sanktuaria i miejsca pielgrzymkowe w województwie śląskim*, Katowice 2005, s. 16-30.
41. *Edyta Stein – święta naszych czasów*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2007”, s. 85-87.
42. *Eucharystia w fenomenie pielgrzymkowym*, w: *Eucharystia w życiu Kościoła*, red. A. Żądło, Katowice 2005, s. 193-205.
43. *Eklezjalno-integracyjny wymiar pielgrzymek do Rzymu na przełomie XIX i XX wieku w relacjach „Katolika”*, w: *Pielgrzymowanie a integracja*, red. Z. Glaeser, J. Górecki, Opole 2005, s. 169-181.
44. *Pielgrzymowanie do Ziemi Świętej na przełomie XIX i XX wieku w przekazach „Katolika”*, w: *Pielgrzymowanie a integracja*, red. Z. Glaeser, J. Górecki, Opole 2005, s. 191-204.
45. *Pastoralne implikacje pielgrzymowania na Górę św. Anny*, w: *Pielgrzymowanie a integracja*, red. Z. Glaeser, J. Górecki, Opole 2005, s. 183-190.
46. *Oppelner und Piekarer Geschichte des Bildnisses Mutter Gottes*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 38 (2005), numer specjalny, s. 222-230.
47. *Piekary w tradycji pielgrzymowania*, w: *Człowiek korzeniami musi tkwić w Ziemi Ojczystej, a wzrokiem ogarniać cały świat*, Piekary Śląskie 2005, s. 5-8.
48. *Problem decentralizacji Kościoła w teologii Edwarda Schillebeeckxa*, „Studia Oecumenica” 5 (2005), s. 219-225.
49. *Pierwsza koronacja*, „Z Piekarskich Wież” 2005, nr 11.
50. *Pielgrzymowanie do Piekar Śląskich w XIX i XX wieku*, „Studia Piekarskie” 1 (2005), s. 25-28.
51. *Ślubowana pielgrzymka gliwiczian na Jasną Górę w 1626 r.*, „Geografia i Sacrum” 1 (2005), s. 361-372.
52. *Restrykcje wobec pielgrzymów zdążających na Górę Świętej Anny, do Częstochowy i Piekar w czasie kulturkampfu w świetle publikacji gazety „Katolik”*,

- w: *Pielgrzymowanie i sztuka. Góra Świętej Anny i inne miejsca pielgrzymkowe na Śląsku*, red. J. Lubos-Kozieł, J. Gorzelik, J. Filipczyk, A. Lipnicki, Wrocław 2005, s. 215-225.
53. *Akcja ratownicza w kopalni „Deutschland” w Świętochłowicach*, w: *W poszukiwaniu naszej tożsamości Europy*, red. Z. Glaeser, A. Nowakowska, J. Górecki, Bytom 2006, s. 361-369.
54. *Drogi św. Jakuba ukształtowały Europę. Integracyjny charakter pielgrzymowania do Santiago de Compostella w średniowieczu*, w: *W poszukiwaniu naszej tożsamości Europy*, red. Z. Glaeser, A. Nowakowska, J. Górecki, Bytom 2006, s. 213-243.
55. *Pobożność pielgrzymkowa Górnoślązaków na przełomie XIX i XX wieku*, „*Studia Pastoralne*” 1 (2006), s. 194-204.
56. *Pielgrzymowanie Morawian i Słowaków do Matki Bożej Piekarskiej w XIX wieku*, „*Peregrinus Cracoviensis*” 17 (2006), s. 129-136.
57. *Siedem wieków parafii dębieńskiej*, „*Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2006*”, s. 153-167.
58. *Początek parafii Świętego Ducha w Czarnym Lesie*, „*Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2006*”, s. 200-204.
59. *Krzyż na Smutnej Górze*, „*Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2007*”, s. 49-51.
60. *Święty Kościół grzeszników*, w: *Wierność i aggiornamento. Wokół Soboru Watykańskiego II*, red. G. Kucza, Katowice 2006, s. 261-270.
61. *Godność człowieka i motyw ekologiczny w pielgrzymowaniu Górnoślązaków na przełomie XIX i XX wieku*, w: *Zarządzanie rozwojem – aspekty społeczne, ekonomiczne i ekologiczne*, red. B. Piontek, F. Piontek, Warszawa 2007, s. 183-199.
62. *Eucharystyczna pobożność Górnoślązaków w kontekście posługiwania w Sanktuarium na Górze Św. Anny na przełomie XIX i XX wieku*, w: *Pod płaszczem Świętej Anny, Materiały z konferencji historycznej z okazji 350-lecia przybycia franciszkanów na Górę Świętej Anny 1656-2006*, Wrocław 2007, s. 83-90.
63. *Światło, które nie zna granic. Symbolika światła w kontekście posługiwania franciszkanów na Górze Św. Anny*, w: *Pod płaszczem Świętej Anny, Materiały z konferencji historycznej z okazji 350-lecia przybycia franciszkanów na Górę Świętej Anny 1656-2006*, Wrocław 2007, s. 91-102.
64. *Ekumenizm w posłudze biskupiej Juliusza Bieńka (komunikat)*, w: *Ekumenizm w duszpasterstwie parafialnym*, red. J. Budniak, Katowice 2007, s. 253-258.
65. *Fenomen pielgrzymowania Europejczyków do Rzymu na podstawie czasopisma „Katolik” (1869-1914)*, w: „*Peregrinus Cracoviensis*” 18 (2007), s. 47-62.
66. *Pielgrzymowanie Górnoślązaków do grobu św. Jacka w Krakowie*, „*Peregrinus Cracoviensis*” 18 (2007), s. 149-165.

67. Ks. Jan Szymała – wybitny duszpasterz i patriota, w: *Osoby godne przypomnienia*, red. M. Lubina, Ruda Śląska 2008, s. 64-73.
68. Ksiądz biskup Herbert Bednorz a świat pracy w Piekarach Śląskich, w: *Biskup Herbert Bednorz – życie i posługa czwartego biskupa katowickiego*, red. I. Celary, Katowice – Piekary Śląskie 2008, s. 53-62.
69. *Udział przewodników pielgrzymkowych – „śpiewoków” w fenomenie pątniczym XIX i XX wieku na przykładzie Góry Świętej Anny*, „Peregrinus Cracoviensis” 19 (2008), s. 5-19.
70. *Odbudowa zamku w Kamieniu Śląskim*, „Peregrinus Cracoviensis” 19 (2008), s. 167-171.
71. „Bombardier” z Kolonii Karola w Rudzie Śląskiej (wspomnienie o Erneście Pohlu), w: *Osoby godne przypomnienia*, red. M. Lubina, Ruda Śląska 2008, s. 151-157.
72. *Duch Święty w posłudze biskupiej Juliusza Bienka (1895-1978)*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2009”, s. 46-57.
73. *Dulcissima Hoffman. Pokorna Służebnica Jezusa ze Śląska*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2009”, s. 136-143.
74. *Koronacje obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej w 1717 i 1910 roku*, w: *Omnia tempus habent. Miscellanea theologica Vincentio Myszor quadragesimum annum laboris scientifici celebranti ab amicis, sodalibus discipulisque oblata*, red. A. Reginek, G. Strzelczyk, A. Żądło, Katowice 2009, s. 417-428.
75. *Tęsknota za niepodległą Polską w fenomenie pielgrzymowania Górnoszlazaków*, „Niepodległość i Pamięć” 16 (2009), s. 19-32.
76. *Pielgrzymka Jana Pawła II do Pani Piekarskiej*, „Peregrinus Cracoviensis” 20 (2009), s. 89-120.
77. *Nauczanie Jana Pawła II w krajach Ameryki Środkowej*, w: *Jan Paweł II – pasterz i pielgrzym*, red. J. Górecki, Katowice 2009, s. 199-206.
78. *Ekumenizm w nauczaniu pastoralnym Jana Pawła II*, w: *Jan Paweł II – pasterz i pielgrzym*, red. J. Górecki, Katowice 2009, s. 259-267.
79. *Piekary w tradycji pielgrzymowania, w: 350-lecie kultu Matki Bożej w Piekarach Śląskich*, Katowice-Piekary Śląskie 2010, s. 15-25.
80. *Religijność Karola Miarki*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2010”, s. 59-63.
81. *Legion Maryi*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2010”, s. 187-192.
82. *Zakon Braci Miłosiernych (bonifratrów) w diecezji wrocławskiej w świetle „Posłańca Niedzielnego”*, w: *Servus Sanctae Hedvigis Fidelis. Księga dedykowana Księdzu Antoniemu Kielbasie SDS*, red. J. Swastek, M. Piela, Wrocław 2011, s. 167-185.
83. *Ignacy Jeż (1914-2007)*, w: *III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Katowicach 1871-2011*, Katowice 2011, s. 107-113.

84. *Droga życiowa syna ziemi śląskiej, ks. bpa Teodora Kubiny*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2011”, s. 59-65.
85. *Krzyże i kapliczki w Żorach*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2012”, s. 169-171.
86. *100-lecie kościoła pw. św. Pawła w Nowym Bytomiu*, „Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2013”, s. 155-162.
87. *Kościół pw. Św. Józefa w Rudzie Śląskiej*, „Rudzki Rocznik Muzealny” 12 (2009-2012), s. 8-11.

III. Teksty popularnonaukowe

1. *Górnośląskie pielgrzymki do Najświętszej Panny Maryi Częstochowskiej*, „Gość Niedzielny” 1983, nr 35.
2. *Matka Boska Częstochowska w twórczości Karola Miarki*, „Jasna Góra” 1988, nr 12, s. 45-46.
3. *Udział Górnoślązaków w koronacji Matki Boskiej Częstochowskiej 22 maja 1910*, „Jasna Góra” 1989, nr 10, s. 17-22.
4. *Górnośląscy „śpiewocy” pielgrzymkowi*, „Jasna Góra” 1990, nr 4, s. 57-60.
5. *40 lat nowobytomskiej koszykówki*, „Głos Zabrze i Rudy Śląskiej” 1991, nr 47.
6. *Odpust Ślązaków*, „Dziennik Zachodni” 1991, nr 58.
7. *Pątnicy*, „Dziennik Zachodni” 1991, nr 172.
8. *Pątnicze szlaki Górnoślązaków*, „Dziennik Zachodni” 1991 nr 164.
9. *Wspomnienie o doktorze Stefanie Matczyńsku*, „Apostolstwo Chorych” 1991, nr 9.
10. *Tradycja*, „Dziennik Zachodni” 1991, nr 64.
11. *Pauliński konfrater ze Śląska*, „Jasna Góra” 1991, nr 1, s. 54-58.
12. *Kalwaria Piekarska. Przeżycia pasyjne w Wielkim Tygodniu*, „Gwarek” 1991, nr 12, s. 17-22.
13. *Czasopismo „Katolik” w propagowaniu kultu Matki Boskiej Częstochowskiej*, „Jasna Góra” 1992, nr 7, s. 23-27.
14. *Święty Jan Nepomucen w tradycji górnośląskich pielgrzymek na Jasną Górę*, „Jasna Góra” 1993, nr 11, s. 18-24.
15. *Patron trudnych czasów*, „Gwarek” 1993, nr 31 i 32.
16. *Jezuita z Cieszyna*, „Wiadomości Rudzkie” 1995, nr 35.
17. *Pogoń w I lidze*, „Wiadomości Rudzkie” 1995, nr 13.
18. *75 rocznica Klubu Sportowego „Pogoń” Nowy Bytom*, „Wiadomości Rudzkie” 1996, nr 19.
19. *Święta Barbara patronka górników*, „Górnice Wieści” 1996, nr 19.
20. *Pobożność maryjna*, „Wiadomości Rudzkie” 1996, nr 21.
21. *Jubileusz Jerozolimy*, „Wiadomości Rudzkie” 1996, nr 44.
22. *Cudowny obraz „Czarnej Madonny”*, „Wiadomości Rudzkie” 1996, nr 228/229.

23. *Pielgrzymka ślubowana z Tarnowskich Gór do Piekar*, „Górnice Wieści” 1996, nr 7-9.
24. *Pielgrzymowanie Rudzian do Matki Częstochowskiej*, „Jasna Góra” 1996, nr 7, 8.
25. *Zwycięzca śmierci, piekła i szatana...*, „Wiadomości Rudzkie” 1997, nr 15.
26. *Narodziny parafii w Czarnym Lesie*, „Górnice Wieści” (cz. I i 2), 1997, nr 10-11.
27. *Święty Melchior Grodziecki, świadek krzyża Chrystusowego*, „Górnice Wieści” 1997, nr 5.
28. *Wspomnienie o kanoniku Antonim Kusiu*, „Dziedzictwo” 1997, nr 6.
29. *Caritas wartością uniwersalną (cz. 1-4)*, „Górnice Wieści” 1997, nr 6-9.
30. *Wigilia – «szczodry dzień» na Gojach*, „Górnice Wieści” 1997, nr 12.
31. *Górnośląskie pielgrzymki religijno-narodowe do Krakowa na przełomie XIX i XX wieku. Rozwój i organizacja pielgrzymek (cz. 1-2)*, „Górnice Wieści” 1997, nr 2, 4.
32. *Życie religijne, tradycje i kultura Górnośląskich górników (cz. 1-2)*, „Górnice Wieści” 1997, nr 1-2.
33. *Lipińskie pielgrzymki do Matki Bożej Piekarskiej za czasów ks. proboszcza Józefa Michalskiego*, „Augustinus. Dwutygodnik parafii św. Augustyna w Lipinach Śląskich” 1997, nr 11-12.
34. *Wielkanocne Święta w świadomości górników*, „Górnice Wieści” 1997, nr 3.
35. *Gertruda Szymalanka z Dobrzienia Wielkiego*, „Górnice Wieści” 1998 cz. I, 2, nr 6, 7.
36. *Wielkanocne procesje konne*, „Górnice Wieści” 1998, nr 3.
37. *Albert Bartusek – godulski „śpiewok” rodem z Moraw*, „Górnice Wieści” 1998, nr 3.
38. *150. rocznica konsekracji kościoła w Piekarach Śląskich (cz. I, 2, 3, 4, 5)*, „Z Piekarskich Wież” 1998, nr 5-9.
39. *Sanktuarium bogucickie w tradycji pielgrzymkowej Górnego Śląska*, „Gość Niedzielny” 1999, nr 31.
40. *Bogucickie korony*, „Dziennik Zachodni” 1999, nr 507.
41. *Spowiedź – dwa oblicza; dwugłos ks. Jana Góreckiego z ks. Michałem Walkiewiczem z kościoła ewangelicko-augsburskiego w Katowicach-Szopienicach nt. spowiedzi*, „Wieczór” 2000, nr 47.
42. *Kult Matki Boskiej Bogucickiej*, „Wiadomości Rudzkie” 2000, nr 28.
43. *Uroczystość Wniebowzięcia NMP w Kalwarii Zebrzydowskiej 15 sierpnia*, „Nasza Trójwieś” 2000.
44. *Betlejemską gwiazdą miłości*, „Wiadomości Rudzkie” 2001, nr 51/52.
45. *Chrystus Zmartwychwstały naszą nadzieją*, „Wiadomości Rudzkie” 2002, nr 13.
46. *Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w Turzy Śląskiej*, „Goniec Górnośląski” 2004, nr 29.

47. *Eucharystia w fenomenie pielgrzymkowym*, „Z Piekarskich Wież” 2005, nr 8, s. 4.
48. *Religijność, tradycja i kultura górników na Śląsku*, „Ratownictwo Górnicze” 2005, nr 3, s. 5-7.
49. *Górnośląskie pieśni pielgrzymkowe*, „Poradnik Muzyczny” 2005, nr 2, s. 184.
50. *Teologia ikon*, „Ratownictwo Górnicze” 2005, nr 4, s. 12-14.
51. *Narodziny parafii Czarny Las*, „Wiadomości Rudzkie” 2005, nr 39, s. 7.
52. „Kowadło” – krzyż pokutny z Łagiewnik, „Ratownictwo Górnicze” 2006, nr 1, s. 16-17.
53. *Śląska „Fatima”*, „Wiadomości Rudzkie” 2006, nr 23, s. 8.
54. *Nasze drewniane kościółki*, „Śląsk” 2007, nr 11, s. 56-59.
55. *Kult św. Józefa*, „Wiadomości Rudzkie” 2010, nr 18, s. 10.
56. *Święty Józef, opiekun Świętej Rodziny*, „Wiadomości Rudzkie” 2010, nr 18, s. 11.
57. *Święte miejsca Śląska*, „Kompania Węglowa” 2010, nr 6, s. 22-25.
58. *Łączniczka pokoleń i narodów*, „Kompania Węglowa” 2010, nr 7, s. 25-30.
59. *O naszej patronce*, „Kompania Węglowa” 2010, nr 9, s. 18-21.